

Olsztyn, 15 kwietnia 2021 r.

GM.0003.16.1.2021

**Pan
Grzegorz Kierozalski
Radny Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

Szanowny Panie Radny,

W odpowiedzi na Pana interpelację złożoną w dniu 30 marca 2021 roku w sprawie zabezpieczenia kwoty 2 000 000 zł z tytułu wszczętego postępowania administracyjnego dotyczącego zwrotu części oświatowej subwencji ogólnej za lata 2017-2020, przedstawiam następujące materiały i wyjaśnienia.

Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w Ministerstwie Edukacji Narodowej pn. „Kształcenie dzieci rodziców powracających do kraju oraz dzieci cudzoziemców”. NIK stwierdził, iż kontrolowany w latach 2017-2019 Minister Edukacji Narodowej, odpowiedzialny za realizację polityki oświatowej państwa, nie monitorował i nie analizował kwestii związanych z obszarem kształcenia uczniów przybywających z zagranicy, pomimo posiadania instrumentu zarządzania jak System Informacji Oświatowej (dalej: SIO), którego jest administratorem. System ten służy uzyskiwaniu danych niezbędnych m.in. do: prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, w tym wspomagania zarządzania oświatą, a także nadzorowania i koordynowania wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju oraz podnoszenia jakości edukacji. Brak podstawowych, systematycznych analiz i badań Ministerstwa Edukacji i Nauki nie pozwalało na określenie skali zjawiska i tendencji w odniesieniu do kształcenia uczniów przybywających z zagranicy. Utrudniało to odpowiednio wczesne rozpoznawanie i ewentualne przeciwdziałanie potencjalnym problemom związanym z kształceniem tej grupy uczniów, wynikającym z uwarunkowań organizacyjnych, finansowych, dydaktycznych czy kulturowych.

Na podstawie informacji o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli, MEN zaczęło analizować SIO, którego to jest administratorem. W grudniu 2020 r. w systemie SIO udostępniony został organom prowadzącym raport pn. „Liczba uczniów cudzoziemców wg kraju pochodzenia w roku szkolnym 2020/2021, który ma pozytywny wpływ na wyeliminowanie ewentualnych błędów w tym zakresie”.

Na podstawie art. 81 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 584 z późn. zm) w celu wyjaśnienia stanu faktycznego i usunięcia nieprawidłowości minister właściwy do spraw oświaty

i wychowania może żądać przedłożenia przez kierowników podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO informacji i wyjaśnień w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego oraz przeprowadzać kontrolę podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO. W związku z powyższym Ministerstwo w grudniu ubiegłego roku rozpoczęło postępowanie wyjaśniające dotyczące sprawdzenia czy wpisywane dane przez jednostkę oświatową były zgodne ze stanem prawnym.

Według Dyrektora Zespołu Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim w zakresie funkcjonalności SIO w okresie od 2017 do grudnia 2020, nie było możliwości wprowadzania powyższych danych w inny sposób, ponieważ SIO nie umożliwiał oddzielenia cudzoziemców od ogólnej liczby uczniów w klasach. System sygnalizował błąd w zamieszczanych danych, z powodu braku spójności przy rozdzielaniu danych w poszczególnych rubrykach.

Dane szkół zgromadzone w bazie Systemu Informacji Oświatowej są w pełni dostępne tylko dla dyrektorów szkół i MEN. Organ prowadzący nie ma możliwości samodzielnego generowania raportów, co uniemożliwia wgląd w dane umieszczane w bazie przez podległą jednostkę oraz skuteczną ocenę danych pod względem ich poprawności. Brak dostępu organu prowadzącego do pełnej listy zestawień jest słabą stroną programu SIO i uniemożliwia pełną realizację wymagań określonych w ustawie.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że organ prowadzący nie posiada uprawnień kontrolnych wobec podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO, co niewątpliwie ma wpływ na rzetelność danych przekazywanych do systemu. Przysługują one na mocy art. 82 ust 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 584 z późn. zm.) kontrolerowi wyznaczonemu przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Nadmieniam, że w bieżącym roku szkolnym system SIO już jest w taki sposób aktualnie przygotowany, iż w Raporcie Subwencyjnym za rok 2021 uczniowie zagraniczni są uwzględniani jedynie jako cudzoziemcy podobnie jak we wszystkich szkołach w Polsce.

Jednocześnie pragnę zwrócić szczególną uwagę na problemy związane z nauką dzieci cudzoziemców, takie jak: rozumienie treści przekazywanych w języku polskim, jak również adaptacja w innym kulturowo środowisku.

Dyrektor Zespołu Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim zapewnia bardzo dobre warunki służące prawidłowości i skuteczności kształcenia dzieci przybywających z zagranicy co przedstawia się w wynikach zdawalności egzaminów zewnętrznych. Działania integracyjne wobec uczniów cudzoziemców, uwzględniają ich specyficzne potrzeby kulturowe, które mają charakter zorganizowany (m.in. znalazły odzwierciedlenie w planie wychowawczym szkoły) i są prowadzone na wysokim poziomie.

Ponadto zgodnie z prośbą informuję iż:

- Raport NIK dostępny jest na stronie: <https://www.nik.gov.pl/plik/id,22685,vp,25384.pdf> ;
- W załączeniu przekazuję kserokopie pisma z Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Ministerstwa Finansów w sprawie zwrotu nienależnie pobranych środków finansowych oraz odpowiedź Urzędu Marszałkowskiego (załączniki od 1 do 2);
- W załącznikach od 2.1 do 2.2. przekazuję informację dotyczącą naliczenia pobranej kwoty subwencji w rozbiciu na poszczególne lata z informacją dotyczącą liczby uczniów korzystających w latach 2017-2020 z tej subwencji wraz z wyliczeniem wielkości stawki dla każdego ucznia;
- W załącznikach 3.1 przedstawiam sprawozdanie z wykorzystania środków pozyskanych przez Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim w ramach RPO WiM 2007-2013, RPO WiM 2014-2020.

Z poważaniem

Z upoważnienia Marszałka Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Marcin Kuchciński
Wicemarszałek